SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Lausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettua asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto ja tulla kuulluksi käsiteltävässä asiassa.

EU:n jakeluinfra-asetus on sellaisenaan jäsenvaltioissa sovellettavaa oikeutta. Jakeluinfra-asetuksen tarkoituksena on edistää vähäpäästöisiin ja päästöttömiin käyttövoimiin siirtymistä kaikissa liikennemuodoissa. Tavoitteena on ensinnäkin varmistaa riittävän tiheä ja laaja vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfrastruktuuri ja sen käytettävyys kaikkialla EU:ssa, jotta unionin ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa. Toiseksi tavoitteena on varmistaa infrastruktuurin täysi yhteentoimivuus ja kolmanneksi varmistaa, että käyttäjille on tarjolla kattavat tiedot ja asianmukaiset maksuvaihtoehdot. Asetuksella halutaan vahvistaa erityisesti sähkön ja vedyn lataus- ja tankkausinfraa asettamalla vaatimuksia kansallisen infran laajuudesta. *Metaanin* jakeluasemien lukumäärien osalta asetuksen vaatimukset ovat yleisemmällä tasolla edellyttäen ainoastaan, että jäsenmaat varmistavat asianmukainen määrän tankkauspisteitä tie- ja meriliikenteelle. Asetus luokittelee metaanin 'vaihtoehtoiseksi polttoaineeksi', mihin löytyykin SBB:n mielestä hyvät perustelut.

Haluamme kiinnittää huomiotanne kokonaiskoordinointiin liikenteen öljyriippuvuuden vähentämiseksi ja liikenteen ympäristövaikutusten lieventämiseksi

Vaihtoehtoisten käyttövoimien edistäminen rakentuu monesta eri osasesta. AFIR:n kansallinen toimeenpano sisältää useita säädösmuutoksia sekä muuta toimeenpanoa. Uuden jakeluinfralain lisäksi AFIR:n toimeenpanoa tehdään myös merenkulun ympäristönsuojelulain muutoksella. Tärkeässä roolissa vaihtoehtoisten käyttövoimien edistämisessä on erityisesti Kansallinen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelmatyö (LVM061:00/2023).

Jakeluinfraohjelmassa keskitytään jakeluinfraan liittyviin tekijöihin eikä täten esitetä toimenpiteitä polttoaineiden saatavuuteen ja tuotantoon liittyen. Kotimaisen tuotannon lisääminen on tärkeässä roolissa, kun halutaan varmistaa vedyn, synteettisten polttoaineiden ja biometaanin tosiasiallinen saatavuus. Täten saatavuuteen vaikuttavia tekijöitä, kuten verotus, väylämaksu, investointituet, EU-/kv-velvoitteiden ohjausvaikutus, olisi tärkeää tarkastella esimerkiksi kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa.

On tärkeää edistää kaikkia vaihtoehtoisia käyttövoimia

Raskaassa kalustossa biokaasun hintakilpailukykyä ja kaasukaluston toimivuutta pidetään tällä hetkellä kilpailukykyisinä muihin vaihtoehtoisiin käyttövoimiin verrattuna. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:n talven 2024 kuljetusbarometrin[1] mukaan lähes joka viides vastaaja olisi investoimassa kaasukäyttöiseen autoon. Biodieselin hinta on suhteellisen korkea ja kasvavan kysynnän johdosta hintojen myös odotetaan pysyvän korkealla. Sähkö- ja vetyajoneuvojen kohdalla kysyntää jarruttaa kalliit hankintahinnat, suppea ajoneuvovalikoima, ajoneuvojen toistaiseksi rajoittunut käyttösäde sekä puutteellinen lataus- ja tankkausverkosto.

Kaasukuorma-autot kiinnostavat logistiikkayrityksiä, mutta toistaiseksi lukumäärät ovat vielä pieniä. Tarvitaan riittävät kannustimet, että kaasukuorma-autojen lukumäärät kasvavat. Tässä tärkeässä roolissa ovat kaasukuorma-autojen hankintatuet sekä toimet jakeluinfran laajentamiseksi. Kansallisessa jakeluinfralaissa sekä kansallisessa jakeluinfraohjelmassa biometaani on suhteellisen hyvin huomioitu. Ristiriitaista kuitenkin on, että biokaasu oltaisiin pudottamassa pois päivitettävästä jakeluinfratukiasetuksesta[2].

Laki liikenteen vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta

Pykälät 2-7 koskevat vaihtoehtoisia polttoaineita, kuitenkin huomattava osa vaatimuksista koskee erityisesti sähköautojen latauspisteitä ja vetytankkauasemia. Vain osa vaatimuksista koskee metaania. On tärkeää, että perustelumuistiossa käytetään johdonmukaisesti oikeaa terminologiaa, jotta lain soveltaminen on helppoa. Hallituksen esityksen perusteluissa on nyt pyritty kuvaamaan täsmällisemmin toimijoita ja toimintaa, jota lain velvoitteet koskevat. Perustelumuistio on teknisenluonteensa vuoksi vaikealukuinen, minkä vuoksi toimeenpanoon on kiinnitettävä huomiota myös terminologian osalta.

Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annetun lain 7 ja 8 §:n muuttamisesta

SBB kannattaa esitettyjä muutoksia pykäliin 7 ja 8. Muutokset ovat direktiivin 2019/1161 hengen

[1] Kuljetusbarometrin taustatiedot ja tulokset 2.2.2024. Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry. https://skal.fi/wp-content/uploads/2024/01/Kuljetusbarometri-1_2024.pdf

[2] Luonnos hallituksen esitykseksi valtioneuvoston asetus sähköisen liikenteen, biokaasun ja uusiutuvan vedyn liikennekäytön infrastruktuurituesta vuosina 2022-2025 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Lausunto - Lausuntopalvelu.

mukaisia, eikä esitetyt muutokset näin muuta säädöksen soveltamisalaa eivätkä aiheuta hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa tarpeettomasti.

Lisätiedot: Anna Virolainen-Hynnä, Toiminnanjohtaja, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Eteläranta 10, 00131 Helsinki, Finland +358 400 987 805 | anna.virolainen-hynna@biokierto.fi